

**”HELGONLEDEN”
KÅRBÖLELEDEN
GENOM
HOGDALSBYGDEN**

Kårböleleden

”En pilgrimsled, som från Kårböle, går via Ytterhogdal, Överhogdal, Klaxåsen, Klövsjö, Storhallen och Persåsen för att i Billsåsen, Oviken, förenas med Jämt-Norgevägen.”

I pilgrimernas fotspår

Pilgrimsvandringarna till Nidaros började redan året efter att kung Olaf Haraldsson stupat vid Stiklestad år 1030 och pågick sedan under hela medeltiden fram till reformationens genombrott under 1500-talet, alltså under hela fem århundraden.

Det har konstaterats att de gamla färdvägarna och pilgrimstigarna kom söderifrån, dels kom stigarna från Skog, som ligger i den forna Ödmården från gränsen mellan Gästrikland och Hälsingland, dels från Hög längre norrut vid hälsingekusten. Dessutom kom en livlig trafikerad led från norra Dalarna över Ovanåker i sydvästra delar av Hälsingland.

Alla dessa leder sammanstrålade i Kårböle.

Därifrån räknar man med att det gick tre olika leder vidare, en över Ängersjö till Älvros, en över Fåssjö till Haverö och en till Hogdalsbygden.

ETAPP 1 KÅRBÖLE—YTTERHOGDAL 32 km

Kårböle—Huskölen 10 km

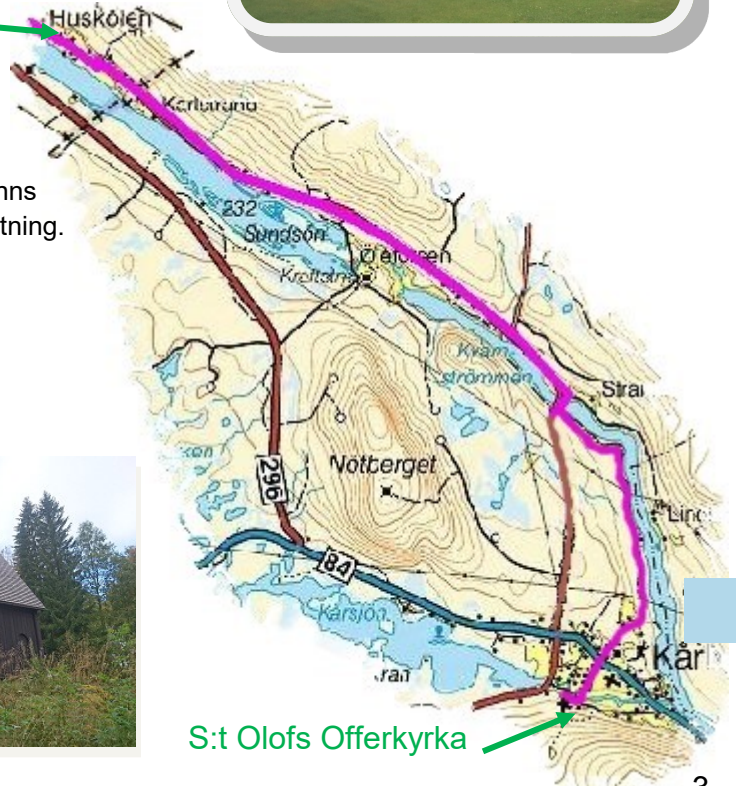
Efter ca 10 km vandring längs vägen, och passerar bron över Ljusnan, kommer man till Karlstrand och Huskölen. I Huskölen finns en gammal gård, Västigår'n, som byggdes under början av 1600-talet. Där kan man boka ett besök med guidning i det gamla huset och få höra den intressanta historien om hur Huskölen befolkades. De första människorna kom från Finland.

För information om Huskölens historia och bokning av rundvandring i huset se serviceinformation.

Huskölen

I Huskölens skola finns möjlighet till övernattnig.

S:t Olofs Offerkyrka

Leden genom Ytterhogdal

Från skogsstigen kommer man fram till ett industriområde, fortsätter åt vänster fram till E45, går norrut över bron och tar första avtagsvägen till höger, Trumstedsvägen, fram till Ångevägen. Man tar till vänster och därefter till höger in på Buanvägen och leden mot Överhogdal.

Se beskrivning på nästa sida.

Kyrkan i Ytterhogdal är känd för sitt vackra läge. Centrum för Hogdalsbygden låg länge i Fåssjö, men när digerdöden drabbade byn 1350 överlevde endast sju människor. Centrum flyttades då till Ytterhogdal. En ny kyrka, av gråsten, uppfördes där. Den står redan 1405 på "Kyrknäset" och byn byggdes upp runt kyrkviken. Nuvarande kyrka byggdes 1799-1808. Predikstolen finns fortfarande kvar över altaret. Ett krucifix från 1600-t finns bevarat.

Bredvid Folkets Hus finns en badplats med omklädningsrum och duschmöjligheter. Mat och boende, se serviceinformation.

Ytterhogdals Kyrka

Bad

ETAPP 2 YTTERHOGDAL—ÖVERHOGDALS KYRKA

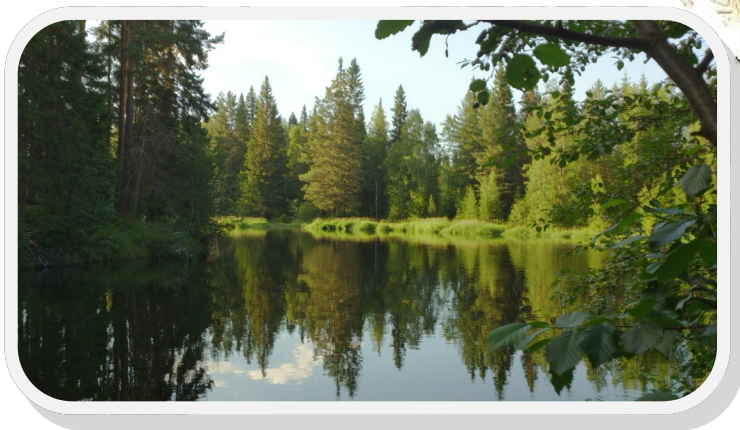
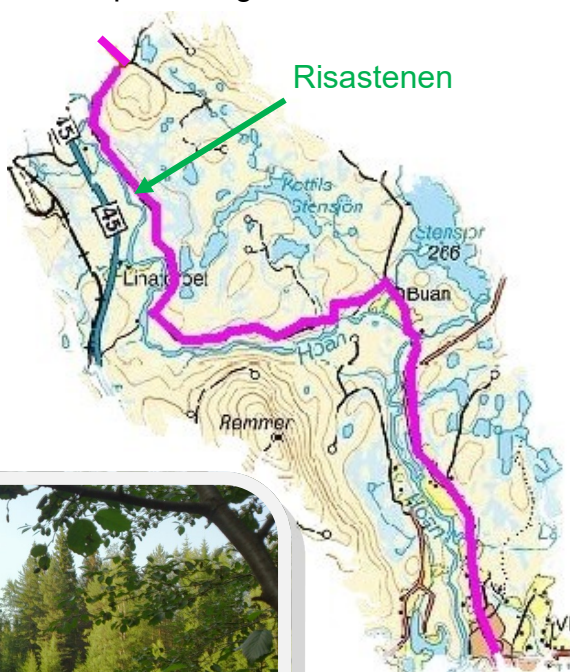
17 km

Ytterhogdal—Risastenen 12 km

Leden startar vid vägkorsningen Ångevägen (väg 314) och Buanvägen i centrala Ytterhogdal, följer sedan Buanvägen och dess förlängning (skogsbilväg), som sträcker sig parallellt med ån Hoan .

Efter ca. 10 km lämnar leden skogsbilvägen och en pilgrimsstolpe vänster om vägen leder vandraren in på en stig.

Efter ca 1,5 km vandring genom skogen finns en rastplats vid Risa-sten, en plats för att vila fötterna, känna historiens vingslag och låta ögonen vila på Hoans sakta flytande vatten.

Risasten

ett flyttblock med ett 4 m djupt överhäng där flottarna brukade söka skydd vid oväder.

I den äldre historie-skrivningen om detta gränsområde mellan Sverige och Norge/Danmark, förekommer Risasten. Den är även kallad Risastein, i flera olika sammanhang. Ibland är den, kanske felaktigt, åberopad som gränssten mellan Norge och Sverige.

Runasten (Skålsten) - gränssten på 1200-talet

Om man fortsätter skogsbilvägen förbi sista pilgrimsstolpen och håller till höger, finns en skylt till den fornminnesmärkta Runastenen, efter ca 400 m. Runastenen (Skålstenen) utmärker sig med sina runda urholkningar i form av skålar.

Risastenen—Överhogdals Kyrka 5 km

Stigen fortsätter nu genom det typiska skogslandskapet i Härjedalen med tallar och myrmarker tills den kommer ut på en mindre bilväg, som leder norrut mot Överhogdal. Efter ca 2 km vandring börjar byns första boninghus dyka upp och snart också kyrkan med sina härbren.

Kyrkan

Redan 1466 fanns det ett kapell sannolikt på platsen för nuvarande kyrka. Kapellet var säkert oansenligt med bilder av Johannes Döparen, till vilkens ära det var vikt. Bilder av S:t Olof, Norges skyddshelgon, borde inte heller ha saknats.

Den nuvarande kyrkan fick sin utformning genom en total ombyggnad av dåvarande 1700-tals kyrka under åren 1849-55.

Bland annat byggdes kyrkan ut med en sakristia och ett torn, som ersatte den gamla klockstapeln från 1768. Då utplånades målningar med tolv scener ur Kristi Passionshistoria målade på innerväggarnas panel av Erik Wallin från Sveg.

Senaste renoveringen gjordes 1956-1957 då kyrkan fick sin nuvarande interiör.

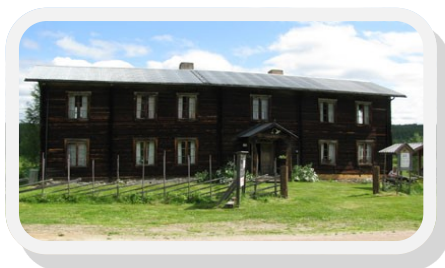

ETAPP 3 ÖVERHOGDALS KYRKA—ÖVRE KNÄTTEN

11km

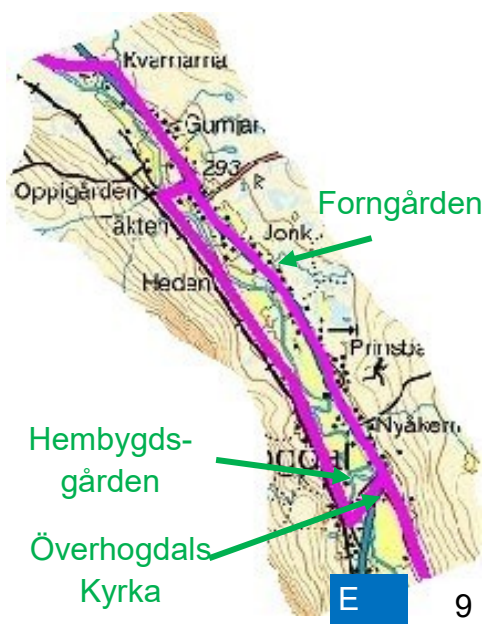
Leden genom Överhogdal 6 km

Det finns två alternativ genom byn; antigen fortsätta från kyrkan över gamla landsvägsbron till andra sidan Hoan och följa vägen norrut tills man kommer till Oppigårdsbron och till E45. På vägen passerar man Överhogdals Hembygdsgrd med bruksmuseum.

Man kan också fortsätta norrut längs E45 med ett intressant besök på Överhogdals Forngård och dess museum om Europas äldsta bonader. Där finns också cafeteria med lättare luncher.

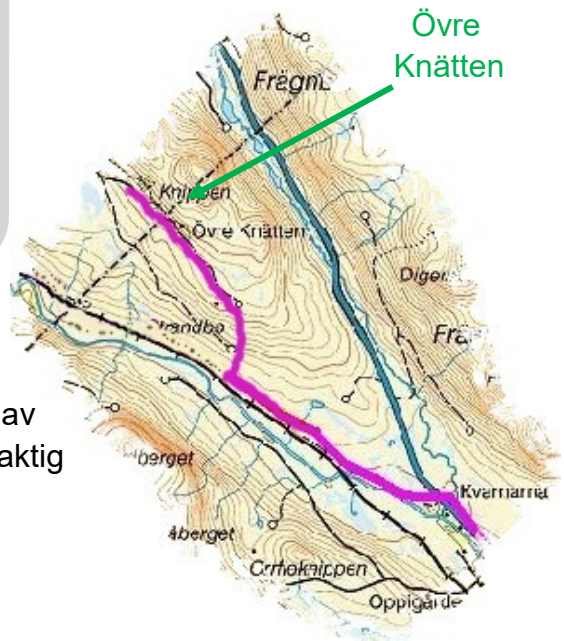
Övernattningmöjligheter finns i byn, se serviceinformation.

Kvarnan - Övre Knätten 5 km

Strax efter att ha passerat sista gården i byn lämnar leden E45 till vänster färdriktningen. Efter ca 3 km vandring på en skogsbilväg med vackra platser vid Hoan nås Gulbeinstenen. Leden viker av till höger på en skogsstig, som går upp till Övre Knätten.

Väl framme har vandraren lämnat Hogdalsbygden.

Gulbeinstenen

Forbönderna hade i regel byxor av skinn. Färska skinn hade en gulaktig nyans, därav namnet Gulbein.

Gulbeins kanna

Det innebar att Gulbenet nykomlingen i laget skulle bjuda på traktering till övriga.

Vandrare på Gulbeinsten
fotograferat
i slutet av 1800-talet

Serviceinformation Hogdalsbygden

Information om leden

Ytterhogdals Pastorsexpedition 010 4700174

Huskölen

www.hukas.se

Logi

Huskölens Skola, rum 0651-830 16

Guidning / information

Huskölens historia Ann-Marie Vestholt 070-698 8455

Ytterhogdal

www.hogdalsbygden.se

Mat

ICA Hogdal 0680-60018

Restauran& Pizzeria 45:ans, 0680-600 04

Värdshuset Knoppergården 0680-600 58

Logi

Pastorex. rum 010 4700174

Värdshuset Knoppergården rum 0680-600 58

Överhogdal

www.overhogdal.se

Mat/Museum

Överhogdals Forngård, (våfflor, lätta luncher) 0680-821 00

Logi

JonkStugor 070-264 3962

Guidning

Överhogdals Forngård, Hembygdsgård samt Kyrka 0680-821 00

Kårböle

www.karbole.com

Mat och Logi

Värdshuset Pilgrimen 0651-800 02

Logi

Camp Ängra 0651-801 51

Skansen Småstugor 070-366 2215

Utgiven 2018 av
Ytterhogdals– Överhogdals– och Ängersjö församling